

HONVÉD.

Megjelenik e' lap, vasárnapot kivéve naponkint magyar és német szövegben egy íven. Előfizetési díj: félévre postán négyszer küldve **6 fr. 48 kr.** kétszer küldve **6 fr. 24 kr.** havankint csak Kolozvártt **1 fr.** ezüst pénzben.

Der Honvéd erscheint täglich, Sonntag ausgenommen, in ungarischem und deutschem Texte, auf einem Bogen. Praenumerations Preis: halb Jährig, mit Postversendung, viermal in der Woche: **6 guld. 48 kr.** Zweimal: **6 guld. 24 kr.** Monathlich für Clausenburg: **1 guld.** Conv. Münze.

Kolozvár, jul. 11.

Körünkben jelenleg egy nem kis fontosságú napi kérdés foglalkodtatja az elméket. Mondják, hogy kilátás volna a' havasi oláhok capitulatiojára.

Jól értesültek a' dolgot így beszélik.

Az oláhországi szabadelvű párt követeket küldött az erdélyi, még most is fegyverben álló 's a' közös népszabadság ügye ellen harczoló oláhokhoz; megdorgálja, hogy miért teszi ezt és felszólítja, hogy csatlakozzanak a' magyarokhoz legyőzni a' szabadságra törekvő minden népek közös ellenségét, a' muszkákat.

E' felhívás következtében Móga jelentette magát egyik parancsnokságunknál, hogy berukkolt. Tehát nem fogatott el, mint minapában irtuk volt.

Jank és társai azt nyilvánították, hogy ők már nem is a' magyarok ellen, hanem életökért harcolnak.

Móga irt nekik, hogy térjenek eszökre, ne legyenek testvér- és öngyilkosok 'stb.

Ha ez való — mert meg kell jegyeznünk, hogy mai világban igen sok dolog történik, a' mit nem tudunk 's másfelől sokat tudunk, a' mi nem való — örvendünk rajta.

Örvendünk, hogy ezen legirtózatosabb tévutra vezetett tömeget saját vérei győzik meg eszeveszettegéről.

És örvendenék szent ügyünk azon diadalán, miként halálos elleneiket a' közös veszély egy célra dolgozó bajtársinkká változtatná át.

Jól ismerjük mi a' dolog practicuma körül felmerülő nehézségeket is. Már akkor, midőn országunk kormányzójának a' kegyetlenül meggyilkolt Drágos képviselőhöz irt levelét olvastuk, melyben általános bünbocsánat 's jogegyenlőség van ígérve, a' muszka beavatkozás eszöközlőin kívül minden megértő oláhnak, már akkor némi aggodalmat keltett bennünk a' gondolat: minő hatással leend a' közérzületre az, ha majd virágozott városaink és falvaink feldúlóit, szülőink, rokonink és barátink gyilkosait szabadon, büntetlenül látandjuk közöttünk forogni; 's vajjon a' népnek anynyi istentelenségek által felszögizott bosszúvágya előtt lehet-e tiszteletet, érvényt reménylenünk a' kormány amnestiájának.

Igy gondolkozánk, mondjuk, akkor; pedig azóta igen sok történt. Elkövetettett a' példátlan gonoszság: békekövetünk legyilkolása. Enyed sorsára jutott Abrudbánya 's más helyeiseink 'satb.

'S mégis azt mondjuk, mit akkor talán nem mondtunk volna: feledjünk mindent, némuljon el keblünkben az elvázott kedveseink utáni fájdalom, bizuk a' jövőre 's az igazságos istenre kártalanítását a' nemzet 's egyes tagjai elpusztított milioinak — csakhogy egyetlen eszöközt se hagyjunk használatlan, mely bármi kis nyomatékú leendett óriási feladatunk sikeres megoldására.

Gondoljuk meg, hogy jelenleg épen úgy vagyunk előharczosai Europa szabadságának, mint valánk hajdon a' kereszténységnek. És ha veszteni találóánk, a' hideg történet író bizonyosan nem fogná elmulasztani büneinkül róni fel, hogy egy 's más dologban önzők, egy oldaluk voltunk az ügy rovására.

Klausenburg, am 11-ten Juli 1849.

In unserm Kreise beschäftigt gegenwärtig eine gewichtige Tagesfrage die Gemüther. Man spricht, dass die Capitulation der Gebirgs-Walachen in Aussicht gestellt sey.

Unterrichtete berichten die Sache folgender Massen. Die freisinnige Partei in der Walachei hätte Abgeordnete an die, auch jetzt noch in Waffen stehenden, und gegen die gemeinsame Volksfreiheit kämpfenden Siebenbürgischen Walachen abgeschickt, sie getadelt wegen ihrem Beginnen und ermahnt, sie sollten sich zur Besiegung der Russen, des gemeinsamen Feindes, welcher gegen die Freiheit jeden Volkes anstrebe, mit den Ungarn vereinigen.

In Folge dieser Aufforderung hätte sich Moga bei einem unserer Commandos gemeldet, dass er eingerückt sey. Er ist also nicht gefangen genommen worden, wie wir neulich berichteten.

Jank und seine Gefährten sollen erklärt haben, dass sie gegenwärtig nicht mehr gegen die Ungarn, sondern für ihr Leben kämpften.

Moga soll ihnen geschrieben haben, sie möchten in sich kehren, keine Brüder- und Selbstmörder seyn u. d. m.

Ist dieses Wahr — so müssen wir bemerken, das jetzt vieles in der Welt geschieht, was wir nicht wissen, anderseits aber vieles Wissen, was nicht wahr ist. Wir freuen uns darüber.

Wir freuen uns, dass jenen, auf die schrecklichsten Irrwege geführten Haufen, seine eigenen Brüder von seiner Tollheit zu überzeugen suchen.

Und würden uns über diesen Sieg unserer heiligen Sache freuen, Wenn die gemeinsame Gefahr unseren Todfeind zu einem auf das nämliche Ziel hinarbeitenden Kampfgenossen umwandeln sollte.

Wir kennen wohl die Schwierigkeiten, die sich rücksichtlich des Practischen der Sache erheben. Schon damals, als wir den, an den grausam gemordeten Repraesentanten Drágos geschriebenen Brief des Regenten unseres Staates lasen, in welchem, ausgenommen die Vermittler der Russischen Intervention, jedem sich bekehrenden Walachen Amnestie und Rechtsgleichheit versprochen wird, schon damals entstand einige Besorgniß in uns bei dem Gedanken: Was es wohl für einen Eindruck auf das allgemeine Gefühl machen würde, Wenn wir die Zerstörer unserer blühenden Städte und Dörfer, die Mörder unserer Aeltern, Verwandten und Freunde frei, ungestraft zwischen uns sehen möchten, ob wohl der Amnestie der Regierung, bei dem durch so viele Grausamkeiten angereizten Rachedurste des Volkes, Achtung und Gültigkeit zu versprechen sey.

So dachten wir damals, doch seitdem ist sehr vieles geschehen. Beispiellose Bosheit ist verübt worden. Der Friedensgesandte niedergemordet, Enyeds Schicksal dem Flecken Abrudbánya und andern Ortschaften widerfahren.

Und dennoch sagen wir, was wir damals vielleicht nicht gesagt hätten: Vergessen wir alles, und lassen wir den Schmerz um unsere verbluteten Lieben in unserer Brust verstummen, vertrauen wir auf die Zukunft und auf den gerechten Gott hinsichtlich der Entschädigung für die zerstörten Millionen des Volkes und Einzelner — nur dass wir kein einziges Mittel unversucht lassen, welches, wenn auch noch so unbedeutend, uns zur Lösung unserer Riesenaufgabe behülflich seyn kann.

Bedenken wir, dass wir gegenwärtig eben so die Vorkämpfer der Europäischen Freiheit sind, wie wir es ehemals der Christenheit waren. Und wenn wir verlieren sollten, würde der kalte Geschichtschreiber es gewiss nicht unterlassen, uns es zur Sünde anzurechnen, dass wir zum Nachtheil unserer Sache in einem und dem andern Stück eigennützig und einseitig waren.

Ne véltje senki, hogy elcsüggedés, erőkbeni bízatlanság mondatja ezt velünk. De nézzük a' dolgot elfogulatlanul.

Az egész erdélyi hadjárat nem igen került több áldozatunkba, mint a' havasok fékezése.

Mégis helység, helység után hamvad el 's a' békerítettnek képzelt, és meg kell vallanunk, kemény harcossokká edződött rabló tömeg holt itt, hol amott tör ki 's látja el magát élelmi szerekkel nagy bővségben.

Erdélyi hadseregünknek csak nem fele részét a' havas foglalkodtatja. Leghatalmasabb hadi működés a' világon; sysiphusi köhengergetés. Egy két század elmozdítása már komoly aggodalmakra ad okot Tordának és Kolozsvárnak. Pedig ha e' sereg egyszerre disponibilis leendett, eddig híre pora sem volna a' muszáknak Erdély határain.

Ily szempontból tekintjük mi az oláhok capitulatioja kérdését. 'S ohajtjuk, hogy ha van valami belőle, a' nemzet becsületével nem ellenkező bármely feltételek alatt és mentől előbb létre jöjjön.

Nagy-Enyedről. A' magyar faj fölébredett, melynek tanui vagyunk; de még sem hagyhatom említetlen a' csombordi uradalmi udvarbíró Tatár Sandornak azon buzgalmát, miszerint a' csombordi, oláhokkal zsúfolt járásból f. hó 8-án 300 felyüli számú önkintes, magyar ajku nemzetőrököt gyűjtött össze, mely csapat nem sokára egy derék zászlóaljja alakuland, mely lételet egyedül buzgó vezéröknek fogja köszönni. Ezen tény már régóta volt a' megyei hivatalnokok elébe terjesztve; de azok semmi mozdítást nem tevén, felszólított Székely Ádám honvéd vadász exredbeli főhadnagy, s ő körömré vevén a' dolgot, 24 óra alatt a' csapatot kiállítá, zászlóval megújándékozá, melyet annak keresztanyja Szentiványi László úgron Zsuzsánna inepélyesen át is adott, és a' nagy-enyedi ref. lelkes Basa ur által is fölszenteltetett. Csak lelkes férfiak álljanak élére a' dolgoknak, 's szerencsénk meg nem bukhatik.

m. m.

Alsófehérből. Folyó hó 4-én, a' gyulafehérvári erősségből, az oda szorult rabló katonaság lovasai kijöttek lovaik számára buzát kaszálni, zab 's széna pótlékul; mit a' mieink észrevévén, a' szőlőhegyek alatt csatárláncot alakítottak. A' könnyű vasasok mind kirohantak közel 80 főnyi csapat gyalogság kíséretében, 's tovább két órányi időnél folyt a' csatározás. Az ellenek több sebesültje 's egy halottja lón, kit egy székely honvéd lőtt le, megfogván amannak lova kantarát. A' mieink közül, bárha a' vár fokairól sűrűn puskázott és ágyuzott az ellen, két terhesebb 's egy-két könnyű sebesült. Azon vitéz székely sebesültek között kiosztás végett, egy megyei tisztviselő, egy százados és egy borbándi birtokos 20 pfrot adtak át őrnagy Szigethi ur kezéhez.

Másnap, 5-én reggel ismét sűrű ágyulóvések hallottak a' vár fokairól, mi között gránáttal a' püspöki csúrt felgyújtá 's elhamvasztá a' várbeli embertelen sereg, 's őrdögi karórámmel nézte a' feketén gomolygó füst- és magasra csapkodó lángoszlopokban herostráti ocsmány művét. Azonban az előtti éjén már nagyobb részét az ott levő szalmás gabonának a' mieink 80 szekeren onnan az álladalom számára elszállították.

Háromszéken Gál Sándor ezredes e' hó 2-án csakugyon szerencsésen ütközött a' muszákkal, mint hitelt érdemlő levelek bizonyítják. Az ellenség a' Barcaságig vonult. Háromszéken és Csikban igen hírlik, hogy Puchert Oláhországban egy száz katoná felőtte; Heydte őrnagy pedig a' kökösi hídnál elesett volna.

Ha a' hon minden becsületes érzelmű fia tenni kész volna, nem kellene két szélsőségben sínylevésznünk, hogy ma egy jó hír hallatára bőrnökből majd kiugruak, 's holnap a' legkisebb rossz hír földig lever. Erélyes férfit nem a' hír boldogít, hanem a' tett. Kövessünk el mindent nem szóval, hanem tettel, 's akkor nem a' hírek után fogunk kapkodni, hanem tetteink dús eredményein örvendeni. Örkdöjünk 's készüjünk ha kell eldöntő csatára, 's a' haza mentve lesz. A' lelkes nő örömmel fogja karolni sebesült férjét, ki most csak híreket hord haza, 's csüggedést önt gyámoltalan családjába. A' lel-

Niemand glaube, dass Wir aus Niedergeschlagenheit, oder aus Verzweiflung an unsern Kräften so sprechen; betrachten wir aber die Sache unbefangen.

Der ganze Siebenbürgischer Kriegszug hat uns nicht viel mehr Opfer gekostet, als die Zügelung der Gebirge.

Dennoch wird Ortschaft nach Ortschaft eingeschert, und der eingeschlossen geglaubte, zum kräftigen Krieger erstarkte Händerhaufen bricht, wir müssen es uns wohl eingestehen, hier und da hervor, und versteht sich mit hinreichenden Lebensmitteln.

Beinahe die Hälfte unserer Siebenbürgischen Armee nimmt das Gebirg in Anspruch, und ist die undankbarste Kriegsoperation in der Welt, eine wahre Sysiphus Arbeit. Die Entfernung von einigen Compagnien gibt Thorda und Klausenburg schon ernstliche Besorgniß. Und wenn man über diese Armee frei disponiren könnte, so wäre zwischen Siebenbürgens Grenzen kein Fuß mehr von den Russen.

Von diesem Gesichtspuncte aus betrachten wir die Frage der Walachischen Capitulation, und wünschen, dass wenn etwas an der Sache ist, dieselbe unter was immer für Bedingungen, die sich mit der Ehre unserer Nation vertragen, zu Stande kommen möchte.

Aus Nagy-Enyed. Der Ugar ist erwacht, wir sind Zeugen davon, doch kann ich den Esfer Alexi der Tatars des Hofrichters von der Csomborder Herrschaft nicht mit Still-schweigen übergehen, womit er aus dem, mit Walachen gefüllten Csomborder Prozesse am 8-ten dieses Monats über 300 Ungarn als freiwillige Gardisten sammelte; welche in kurzem zu einem Bataillon, das seine Entstehung einzig dem Esfer seines Anführers zu verdanken haben wird, angewachsen werden. Diese That war schon längst dem Comitats-officiate vorgelegt worden, da aber dasselbe sich der Sache nicht annahm, so wurde Adam Székely Oberlieutenant der Honvéd-Jäger dazu aufgefordert; dieser nun ergriff die Sache mit Feuer und errichtete die Abtheilung in 24 Stunden, beschenkte sie mit einer Fahne, welche ihr von der Fahnenmeister Susanna Ugron verheuratete Szentiványi feierlich überreicht, durch den N. Euyeder reformirten Pfarrer Basa eingeweiht wurde. Begeisterte Männer nur sollen an der Spitze der Sache stehen, so kann unser Glück nicht sinken.

m. m.

Aus Unter Alba.

Am 4 dieses Monats rückte aus der Kalsburger Festung die Reiterei des sich dorthin gezogenen räuberischen Militärs, um für ihre Pferde als Ersatz für Heu und Haber, Frucht zu mähen; dieses bemerkten die Unserigen u. formirten unter den Weinbergen eine Plänklerlinie. Die leichte Reiterei 80 man stark brach in Begleitung von Fussvolk heraus, das Feuern dauerte über zwei Stunden. Die Feinde hatten mehrere Verwundete und einen Todten, welchen ein Szekler Honvéd herunterschoss indem er den Zügel des Pferdes ergriff. Wir haben, ohgesehen des starken Feuers und der Kanonade aus der Festung, zwei schwer und zwei leicht Verwundete. Zum Antheilen zwischen die Verwundeten und den genannten tapfern Szekler übergaben ein Comitats-Beamt, ein Hauptmann, u. ein Borbander Grundbesitzer 20 Gulden c. m. dem major Szigethi.

Am andern Tage, den 5-ten in der Frühe vernahm man wieder häufige Kanonenschüsse aus der Festung, wobei die bischöfliche Scheune durch eine Granate angezündet und eingegeschert wurde, die unmenschliche Besatzung sah mit teuflischer Schadenfreude den schwarz wirbelnden Rauch, und in der hochaufsteigenden Flammensäule sein herostratisches niedriges Werk.

Indess hatten in der vorhergegangenen Nacht die Unserigen den grössten Theil der daselbst befindlichen Strohfrucht auf 80 Wagen für Rechnung des Staates weggeführt.

Am zweiten dieses hat Oberst Alexander Gál in Háromszék eine glückliche Schlacht gegen die Russen bestanden, wie dieses glaubwürdige Briefe beweisen. Der Feind hat sich bis ins Burzenland zurückgezogen. In Háromszék und in der Csik geht das Gerücht, Puchner sey in der Walachei von einem Sächsischen Soldaten niedergeschossen worden, Major Heydte aber bei der Kököser Brücke gefallen.

Wenn jeder gutfuhlende Patriot thatkräftig wäre, dürften wir nicht in den zwei Extremen schwachen, dass wir bei Anbörung einer guten Nachricht fast aus der Haut springen, und Morgen aus die kleinste üble Nachricht zu Boden schlägt. Den energischen Mann beglückt nicht die Nachricht, sondern die That. Thun wir alles, aber nicht in Worten, sondern in der That, so werden wir nicht nach Nachrichten haschen, sondern an dem glücklichen Erfolge unserer Thaten uns ergötzen. Seyn wir wach, und bereiten wir uns, wenn es seyn muss, zu ei-

kész buzdítón, vezesse a népet; a férfiú élesítse vasát; a nő erősítse meg lelkét; az aggodalom tűnjék el; elzántság, tettkészség 's felaldozás foglaljon helyet, 's ily erős népet kényszerített szoldosok leigálni nem foghatnak.

A föld népe sok helyen volt földesurai gabonáját a legkedvezőbb ajánlatra sem vállalkozik aratni. Találjon ki az országos biztosság valamely célravezető intézkedést. Így van, aratására nem is számítva, a havasok aljában Krakkóban az állandalom gabonája. Maról holnapra a halogatás a legkárosabb következtetést szüli.

III. Vásárhely, Junius 30.

Mintán tapasztalom, hogy Marosmegyéből mi okon, mi okon nem egyén nem akad, 's az itt történt eseményekről a tisztelt közönséget értesíteni, ne hogy Marosmegye a halgatás miatt a megyék sorából kifelejtessék 's azt higye a világ hogy a megye, mely jelenleg csak nem gyanúsítja az erdélyi nagy eseményeknek, kihalt, polgári kötelességemnek tartom a tiszt. közönséget rövideden értesíteni e következőkről.

Kormány biztossá neveztetvén ki e megyébe, legelső kötelességemnek tartottam, a megye állásával, tisztviselőivel, lakosaival 's szellemével megismerkedni, a polgári társas életből a feszültséget kiküszöbölni, a pártokat a lehetőségig öszszegyalulni 's a személyes ingerültséget eloszlatni. E szempontból legelőbb is körutat tevék a megyében 's szakonként öszszegyűjtvén minden rang különbség nélkül a lakosokat, különösen azoknak előjárót, az öszszes székely népben általánosan a legjobb 's szelidebb hangulatot találtam, kik valamint a függetlenségi nyilatkozványt, úgy a főkormányzó Kossuth Lajos ur kormányra lépését 's beköszöntő sorait a legkitörőbb lelkesedéssel fogadták 's harsogó éljenezésekkel visszhangoztatták. Azzal tanúsították főleg a kormányhoz hi engedelmességet, ragaszkodásukat 's rendszeretüket, hogy midőn nyilvánítam, miként felsőbb rendelet következtében kinevezés utján fogom a tiszt kart kiegészíteni, az egész megyében csak egyetlenegy ismétlő akad ki az ellen, az egész ott levő mintegy 2000-ból álló tömeg nevében óvást tett, a minék azonban az egész tömeg ellene mondott 's nyilatkozatomon meggyugodott. Bár sokan e néhez megbízás elvállalásától idegenitelt kívántak, örömmel nyilvánítottam a megye becsületére, hogy azon kívül, hogy halmozott dolgaim sok éjjeli nyugalmotól is megfosztanak, szerencsésnek tartom magamat, hogy e megyének rövid időre is szolgálhatok 's szolgálhattam 's talán öbületem által megnyugtattam nyugodt 's el nem bizott kebellet mondhatom, hogy ha nem általánosan mindezek, de a legnagyobb résznek e megyében bizalmát megnyerel szerencsés voltam. E körutamban a lakosság elvállalását a hivatalra képes egyének irányában minden helység előjáróságától 's ott megjelent lakosoktól, zárt ajtók között külön külön kipuhatóván, ezen nyilatkozatom alapítva ki is neveztem az öszszes tiszt kart. Ez alkalommal mintán szomoruan kelle tapasztalnom, hogy itt a nyári tanítások soha életben nem voltak, azokat, egygyetértőleg az előjáróságokkal, minden szertartási különbség nélkül egyívű csapván a tanulókat, a tanítók felette csekély fizetés mellett is, melynek gyarapítására némely jó lelkűek segítséggel is jártak, létre hoztam, felkérvén a tiszt. kormányt valami csekély segédleért. Mivel e megyében egész oláh ajku helységek léptek által, részint a cathol. részint reform. 's unitar. vallásra, azokat ugyan által venni megengedem, de felelet 's büntetés terhe alatt eltöltöttem írásbeli kiadott rendeletem által, minden erőltetést 's fenyegetés általi térítést. Ekként ismervén meg a székely nemzet józan 's ért gondolkodását 's jóra való hajalmát, közgyűlést rendeltem, melyen számosan jelenvén meg, elhatározatot a megyei választmány alakítás. Ajánlám, hogy ha tetszik a megyének 's reménylik, hogy corteskedés 's ingerültség nélkül történehetik a választás, én a választmány által eszközöndem az újítást. E nyilatkozatom közörömmel fogadtatván, a választmány 3 óra lefolyta alatt 532 egyénből minden személy válogatás nélkül a legértelmesebbekből 's jobb

ner escheideuden Schlacht, und das Vaterland wird befreit seyn. Die seelenvolle Gattin wird ihren verwundeten Gatten mit Freuden umarmen, welcher jetzt nur Gerüchte nach Hause bringt, und Kleinmuth seiner unbehälllichen Familie mittheilt. Der Seelborger ermuntere und führe das Volk, der Mann schleife das Eisen, die Frau stärke seine Seele; die Besorgniss verschwinde, Entschlossenheit, Thatkraft und Aufopferung trete an ihre Stelle, und ein so starkes Volk werden die gezwungenen Soldner nicht knechten.

Das gemeine Volk will an vielen Orten die Frucht seiner gewesenen Grundherrn auch unter den günstigsten Bedingungen nicht schneiden. Die Landes Regierung treffe hierin eine zweckmäßige Anstalt. So steht am Fusse des Gebirges in Krakko die Frucht des Staates, ohne dass auf deren schneiden gedacht wurde. Die Vertagung kann die schädlichsten Folgen haben.

Maros Váshely, d. 30. Juni.

Ich weiss nicht, woher es kommt, dass aus dem Maroser Comitath noch niemand des verehrte Publicum über die dortigen Ereignisse in Kenntniss gesetzt hat; damit nun der Maroses Comitath, durch dieses Schweigen, aus der Reihe der Comitath nicht vergessen werde, und die Welt nicht glaube, dieser Comitath, welcher gegenwärtig, so zu sagen, der Brennpunct der Siebenbürgischen Ereignisse ist, sey ausgestorben, halte ich es für meine Bürgerpflicht, das verehrte Publicum über Folgendes in Kenntniss zu setzen.

Bei meiner Ernennung zum Regierungs-Commissair dieses Comitaths hielt ich es für meine erste Pflicht, mich mit dem Zustand, mit den Beamten, den Einwohnern und dem Geiste desselben bekannt zu machen; das Schleife aus dem bürgerlichen gesellschaftlichen Leben zu bannen, die Parteien so viel als möglich zu vereinigen, und die persönlichen Feindschaften auszusöhnen. In dieser Absicht unternahm ich gleich anfangs eine Rundreise im Comitath, versammelte theilweise ohne Unterschied des Ranges die Einwohner, hauptsächlich ihre Vorgesetzten. Im gesammten Szeklervolke fand ich durchgehends die beste und ruhigste Stimmung, welches die Unabhängigkeits-Erklärung, so wie die Eingangswoorte des Regenten Ludwig Kossuth bei Uebernahme der Regierung mit stürmischer Begeisterung annahm, und mit rauschendem „Lebe hoch erwiederte. Dadurch vorzüglich bewiesen die Szekler ihren treuen Gehorsam und Abhängigkeit an die Regierung, so wie ihre Ordnungsliebe, dass bei meiner Erklärung, ich würde in Folge höherer Verordnung die Zahl der Beamten mittelst Ernennung ergänzen, im ganzen Comitath ein einziger dagegen war, und sich im Namen der ganzen dort befindlichen, etwa 2000 Köpfe zählenden Masse dagegen verwahrte, welcher Verwahrung übriges der ganze Haufe widersprach, und sich mit meiner Erklärung begnügte. Ob mir gleich mehrere die Uebernahme dieses schwierigen Geschäftes widerriethen, kann ich mit Freuden zur Ehre des Comitathes erklären, dass ich, abgesehen davon, dass meine überhäufteten Geschäfte mich mehrmals der nöthigen Ruhe beraubten, mich glücklich fühle, dass ich diesem Comitath kurze Zeit dienen kann und dienen konnte; und ich kann mit ruhigem Bewusstseyn ohne Prahlerei behaupten, dass ich so glücklich war, das Vertrauen, wenn auch nicht durchgehends aller, doch des grössten Theils dieses Comitathes mir zu gewinnen.

Auf meiner erwähnten Rundreise forschte ich die Gesinnungen der Bevölkerung hinsichtlich der zu Aemtern geeigneten Individuen, zwischen verschlossenen Thüren bei den Vorgesetzten und Einwohnern jeder Ortschaft aus, und ernannte danu, geleitet von diesen Aeusserungen, das ganze Beamtenpersonal. Da ich bei dieser Gelegenheit die traurige Erfahrung machte, dass die Sommerschulen hier nie im Gebrauch waren, so habe ich im Einverständniss mit den Vorgesetzten, indem ich die Schüler ohne Unterschied ihres Glaubens zusammengab, ungeachtet der geringen Besoldungen der Lehrer, zu deren Verweh ung einige Gutesinnige ihr Schüllein beitrugen, diese Schulen zu Stande gebracht; und um eine kleine Beisteuer für dieselben bei der verehrten Regierung nachgesucht.

Nachdem in diesem Comitath ganze Wallachische Ortschaften theils zur Katholischen, theils zur Reformirten und Unitarischen Religion übergetreten sind, so habe ich deren Uebertritt wohl erlaubt, zugleich aber durch eine schriftliche Verordnung jede Bekehrung durch Zwang und Drohung verboten.

Als ich die nüchterne, reife Denkungsart der Szekler und ihre Haneigung zum Guten erkannte, ordnete ich eine allgemeine Versammlung an, auf welcher, da sie zahlreich war, die Bildung des Comitath Ausschusses beschlossen wurde. Ich schlug vor, dass wenn es beliebe, und wenn die Wahl ohne Werbereten und Aufregungen vor sich gehen könnte, die Beamten Restauration durch den Ausschuss bewirkt werden solle.

szellemű egyénekből, a' gyengébb lelkületűeket sem küszöbölve ki, általánosan alakult, különösen szem előtt tartva, hogy egy helység se rekesztessék ki a' képviselőségéből. Más nap a' tiszti kar általános kiegészítése titkos szavazat útján megtörténvén, 22-én közönségessé is tétetett 's az esküt le is téték. Menynyire találtam legyen el előbbi kinevezésem által a' megye közbizalmát, tanusítja az, hogy a' szavazat által választott tisztek, két vagy három egyént kivéve ugyan azok, kiket én kinevezés útján alkalmaztam, kiknek névjegyzőként közhírré tétel végett ezennel küldöm. Ezek a' jelenleg criticusabb állásában a' megyének hivatalaikat a' lehető pontossággal viszik is és örömmel nyilványithatom, hogy a' surlódás legalább látszólag naponta oszlik.

(Vége köv.)

DÉCSZS jul. 10.

Ime itt küldök két placatot, mely Nagybányáról küldetett ide Décszre 's az itteni térparancsnokság által írásban tétetett közönségessé.

Ma reggeli 2 órától fogva 10 óra feléig egyre hallatszott az ágyuzás Beszterce felől. Még egy futó sem érkezvén, az eredményről mit sem tudunk.

Egy besztercei kalmár előadása szerint, Bem altábornagynak tegnap M. Vásárhely felől tetemes segéd ereje érkezett.

A' placatok így hangzanak:

Ö R Ö M H I R.

Görgei Arthur Pozsonyt bevette, a' császáriakat Bécs felől lépésről lépésre üldözi. Görgei Armin, a' Szepességben 's Putnok, Szikszó, Gesztesnél a' muszka és osztrák néptiprokat tetemesen megverte. Klapka, Győr alatt bár először megveretett, de a' sereg előtt egy lelkes beszédet tartva a' dicső honvédekkel az ellent újfent megtámadta 's megverte, 3000 muszka tevén bizonyoságot a' győzhetetlen igaz magyar fegyverről. A-rad bevéve nagy nyerménnyel. Hirlik a' francia Ausztriának és a' muszkának hadat izent 's a' francia már Mantuaig nyomult elő. Az ellenség még mindég Debreczenben van, indul-e Váradnak vagy sem? nem tudni, ha nem meglátogatja majd vitéz sergünk.

Az eredeti hivatalos tudósítással mindenben egyeztetve. Nagy Bánya, jul. 9. 1849.

Kiadta a' helybeli katonai és térparancsnokság
Jenei százados,
kat. parancsnok.

Másik placat.

Az orosz erő N. Kállót, Nyiregyházát sietve elhagyta 's még Rakamázról is Tokajba vonult, betegeit azonban a' sietős visszavonulásban Nyiregyházán ott hagyta, ott hagyott pedig mint a' hivatalos jelentés szól, hét százat, melyből minthogy naponként százan felül temettek el, aligha látja egy is Oroszországban a' napot felkelni; Kállóba épen utban volt 600 beteg; de az utban érte őket a' visszaterő parancs, 's csak az alatt míg az őket szállító szekerek megfordultak, kilencz hagyta üresen a' czári rubát, ha ugyan annak lehet nevezni az őket fedező darocz nemű mezét.

Nagybánya jul. 9.

Közöld őket. Pozsony bevételén kívül sok valószínű van bennök. Azonban kitudja? Addig vette és veszi be a' közhír Pozsonyt is, mig egyszer csak valósul. Adja isten!

Barátod S.

Dieser Vorschlag wurde mit allgemeiner Freude angenommen, und der Ausschuss in 3 Stunden ohne Ansehen der Personen aus 532 intelligenten, gut gesinnten Individuen, ohne dass dabei auch die Weniger befähigten ausgeschlossen gewesen wären, durchgehends zusammengesetzt, und dabei besondere Rücksicht darauf genommen, dass keine Ortschaft aus der Representation ausgeschlossen werde. Am folgenden Tag ging die Ergänzung des Beamten-Personals mittelst geheimer Abstimmung vor sich, wurde am 22. Jun. veröffentlicht, und der Eid von den Beamten abgelegt.

Den Beweis dazu, in wie weit ich durch meine früheren Ernennungen dem allgemeinen Vertrauen des Comitats entsprochen, liefert der Umstand, dass die durch Abstimmung gewählten Beamten, zwei bis drei ausgenommen, die nämlichen sind, welche ich durch meine Ernennung angestellt hatte; und von denen ich zur Veröffentlichung des Namensregister hiemit überbende. Diese führen ihr Amt in der gegenwärtig sehr kritischen Lage des Comitats mit der möglichsten Pünktlichkeit, und ich kann mit Freuden die Versicherung geben, dass die Reibungen täglich u. angenscheinlich abnehmen.

(Schluss folgt.)

Dees d. 10. Juli.

Siehe hier schicke ich zwei Placate, welche von Nagy-Bánya hierher nach Dees geschickt und durch das hiesige Platz Commando schriftlich veröffentlicht wurden.

Von heute früh 2 Uhr hörte man bis gegen zehne ununterbrochen die Kanonade gegen Bistritz zu. Noch ist kein Courier angekommen und wir wissen nichts vom Resultat.

Nach der Aussage eines Bistritzer Krämers soll gestern dem F. M. L. Bem von M. Vásárhely aus bedeutende Hilfe zugekommen seyn.

Die Placate lauten folgender Massen:

FREUDE NACHRICHT.

Arthur Görgei hat Pressburg eingenommen und verfolgt die Kaiserlichen gegen Wien Schritt vor Schritt. Herrmann Görgei hat in der Zips und bei Putnok, Szikszó, Gesztes die Russisch Oesterreichischen Volks unterdrücker bedentend geschlagen. Klapka grif, ob er gleich zuerst geschlagen worden war, nachdem er vor seiner Armee eine begeisternde Rede gehalten hatte, mit seinen ruhmwürdigen Honvéds den Feind neuerdings an und schlug ihn, 3000 Russen liefern den Beweis über die Unüberwindlichkeit der Ungrischen Waffen. Die Einnahme A-rads ist ein grosser Gewinn. Man spricht, Frankreich habe den Russen und Oesterreichern den Krieg erklärt, u. sey schon bis Mantua vorgedrungen. Der Feind ist noch immer in Debreczin, ob er gegen Gross Wardein aufbrechen wird, oder nicht, wissen wir nicht; wenn nicht, so wird ihm unsere tapfere Armee bald einen Besuch abstatten.

Mit dem amtlichen Originalbericht gleichlautend.

N. Bánya d. 9. Juli 1849.

Ausgegeben von dem hiesigen Platz Commando

Jenei Hauptman,
milit. Commandant.

Das andere Placat.

Die Russische Macht hat Nagy Kálló, Nyiregyháza eiligst verlassen, ja auch von Rakamáz sich nach Tokaj gezogen, und bei seinem eiligen Zurückzug die Kranken in Nyiregyháza zurückgelassen, und zwar, wie der ämtliche Bericht lautet, 700 Köpfe, wovon, indem täglich über 100 begraben werden, kaum einer mehr in Russland den Sonnen-Aufgang sehen wird; in Kálló waren eben 600 Kranke auf dem Wege, wo sie aber den Befehl zum Umkehren erhielten, und bloss unter der Zeit, als die Wagen umkehrten, verliessen 9 des Czárs Kleidung, wenn man die sie bedeckenden groben Lappen so nennen kann.

N. Bánya d. 9. Jul.

Veröffentliche dieses. Ausser der Einnahme Pressburgtsiat viel wahrscheinliches darin. Indessen wer weiss? So oft wird schon Pressburg dem Gerüchte nach eingenommen, bis es auf einmal wirklich geschieht. Gott gebe es.

Dein Freund, S.

H I R D E T M É N Y E K.

HIRDETMÉNY.

(1) Az álladalom részéről közhírré tétetik: hogy a' jövő hetfőn, folyó hó 16-ik napján reggeli 9 orakor a' kaszárnyával szembe levő fogadóban a' városnak számos nagyobb és kisebb sertések, koz átveres útján elfognak adatni.

Kolozsvárt 11-ik július 1849.

(3)

(3) Az álladalom részéről közhírré tétetik: hogy a' nyugoti havasokrol számos juh és kecske küldetett ide Kolozsvárra, melyek elemti gazda kezelő SZABÓ ZSIGMOND útján — a' maga rendin 12. napig megláthatók; mely határidő alatt ha követeléseiket a' lehető tulajdonosok be nem adják, azontal a' marhák eladatnak.

Kolozsvárt jul. 6-án 1849-ben.

(3)